

TIPY V ZAHRAŇÍ

in.ihned.cz/tipyvzahr

Výstava ve Vídni

YVES KLEIN – MODRÁ REVOLUCE

Mezi nejdůležitější protagonisty evropské avantgardy padesátých a šedesátých let minulého století patří bezesporu Yves Klein. Vídeňské muzeum moderního umění MUMOK ve spolupráci s pařížským Centre Pompidou nyní Kleinovi věnuje obsáhlou retrospektivu.

Jméno Yves Klein je v první řadě spojeno s jeho modrými monochromiemi a s jeho patentem na barvu IKB (International Klein Blue). Přestože Kleinova brzká smrt v roce 1962 dala umělcovi jen osm produktivních let, je jeho dílo mimořádně bohaté a nelze je redukovat jen na malířství, které sám považoval za „pouhý popel mého umění“. Klein překročil hranice klasického výtvarného umění a šel přes skulptury až k performativnímu a konceptuálnímu umění.

Yves Klein pozoruje modrý glóbus, kolem roku 1960, fotomontáž, fotograf: Harry Shunk

© VBK, VÍDEŇ 2007

Yves Klein používal barvy modrou, růžovou a zlatou a pracoval s těly, aby se přiblížil svému cíli „uvěznit neviditelné“. Jako představitel avantgardy daleko předstihl mnoho současníků, když se zabýval pojmy imaterialita a prázdnota, které chtěl vysvětlit v akcích a manifestech. Spousta dnes známých akcí byla tehdy považována za provokaci, jako například výstava modrých monochromií stejného formátu v Miláně v roce 1957 nebo prezentace naprosto prázdné galerie „le Vide“ o rok později. Klein nechtěl ale v první řadě provokovat, šlo mu spíše o zviditelnění vyvinuté spirituality pomocí komplexního uměleckého díla. Jako vášnivý vyznavač juda a člen mystického rosenkruciánského řádu se chtěl soustředit na vztah těla k duši. Vyjádření našel v používání lidských těl, která nazýval živými štětci a kterými roztíral, která občas i vyděsil současníky. Spojil tím vlastně tři elementy umění – lidské tělo (které namočil do barvy), samotné plátno (na kterém zůstaly otisky těl) a myšlení pozorovatelů (na kterém zanechal vždy svou stopu, i když to častokrát bylo „jen“ znepokojení).

Jako první umělec uspěl Klein v inscenaci vlastního života coby uměleckého díla. Vlastní svatbu s umělkyní Rotraud Uecker inscenoval jako akci, která zbořila tehdejší hranice umění stejně, jako když za zlato prodával certifikovanou „nulovou senzibilitu“ nebo když vystavoval lidem dokumenty, které z nich udělaly umělecké objekty. Když Yves Klein v roce 1962 zemřel na infarkt, velká část jeho díla nebyla ještě světem pochopená.

© VBK, VÍDEŇ 2007

RE 11, Archiponge, 1960, v soukromém vlastnictví.

Vídeňské muzeum MUMOK pro tuto hommage nashromáždilo více než 120 maleb, skulptur, manifestů a kreseb, mezi nimi i 71 hlavních děl z veřejných i soukromých sbírek z Francie, Spojených států a Japonska. Exkluzivně pro výstavu bylo kromě toho vytvořeno dvanáct dokumentárních filmů, které vysvětlují, jak ohromný vliv měl Yves Klein na následující generace umělců.

Výstava potrvá do 3. června. Otevřeno denně 10 – 18, čtvrtky do 21 h.

MUMOK, Museumsplatz 1, Vídeň, tel.: +43-1-525 00-1400
www.mumok.at

BONN

Videoumění

Současnému videoumění se věnuje festival Videonale 11, který se koná až do 15. dubna v Kunstmuseum Bonn. Mezi vystavenými díly zaujme např. video Jeana-Gabriela Périota, který zkoumá tresty, jež stihly francouzské ženy obviněné z milostných poměrů s německými vojáky během druhé světové války.

www.bonn.de/kunstmuseum

HELSINKY

Design a formule 1

Vzrušující a návykové. Takové jsou závody formule 1, jednoho z nejpopulárnějších světových sportů. Za sportem samým je intenzivní a uzařený průmysl, který investuje ročně miliony do designu a technologie. S vývojem této tváře formule seznámuje výstava v helsinském De-

signmuseu pod názvem „Formule 1 – Velký závod designu“. Vydává se po stopách sportu od začátků v 50. letech a přináší jeden z největších příběhů designu naší doby. K vidění je ikonický vůz každé dekády – včetně slavného auta Lotus 79, v němž Mario Andretti vyhrál šampionát v roce 1978 a stáj Lotus získala Pohár konstruktérů. Neméně zajímavý je „odhalený“ vůz, který dekonstruuje design a vývoj různých částí. Výstava potrvá do 22. dubna.

www.designmuseum.fi

PARIŽ

Naturalista Bastien-Lepage

Francouzský malíř Jules Bastien-Lepage (1848 – 1884) má svou výstavu v Musée d'Orsay. Tento žák Cabanella, který byl ve svých 36 letech, kdy zemřel, na vrcholu tvůrčích schopností, zanechal důležitou stopu ve

světě naturalistického malířství.

V říjnu 1868 skončil první v soutěži o přijetí na prestižní Ecole des Beaux-Arts a stal se hlavní postavou Salónu poté, co získal medaili roku 1874. Jeho portréty a figurální malby byly vždycky dychtivě očekávány kritiky a pravidelně recenzovány. Přinesly mu velké uznání a několik jeho obrazů zakoupil stát. Bastien-Lepage vděčil za svůj úspěch originalitě svých děl, která reflektují pozoruhodnou syntézu vlivu jeho školy, a hlavním inovativním směrem jeho doby. Od 70. let 19. století ovšem nade vše spojoval realismus venkovského života a velké tradice, používal světlé barvy a dynamické kompozice ve stylu nového impresionismu. Retrospektiva nabízí možnost vidět jeho důležitá díla a po-

znat fundamentální roli, již mu přisuzovali už i jeho současníci. Výstava potrvá do 13. května.

www.musee-orsay.fr

TURÍN

Dědicové Alexandra

Výstava „Alexandrovi dědici v Asii – Od Seleucie do Gandhary“, která se koná v Palazzo Madama Torino, ilustruje kulturní, umělecké, politické i ekonomické události, které se odehrály v Asii po dobytí Alexandrem Velikým. Zvláště se zaměřuje na efekt setkání helénistické civilizace s civilizacemi Mezopotámie, Persie a indického subkontinentu. K vidění je umění Babylonu – zejména z města Seleucia na Tigridu – a také Gandhary. Tyto dvě oblasti totiž poskytují největší množství informací o éře od 4. do 3. století př. Kr. na územích, která tehdy připadla Makedonii. Výstava končí 27. května.

www.palazzomadamatorino.it

(ad)